ECLI:LV:RIRT:2019:0318.133010519.1.S

Lieta Nr.133010519
Lietvedības Nr.1-0105-19/14

S P R I E D U M S

Rīgā 2019.gada 18.martā

Rīgas rajona tiesas tiesnese I.Biteniece izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par **/pers. A/**, personas kods /personas kods/, saukšanu pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk - Latvijas APK) 200.[1]panta pirmajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, un

konstatēja

2018.gada 20.augustā plkst.10.00 Nacionālo bruņoto spēku rezerves karavīrs /pers. A/, personas kods /personas kods/, neieradās uz rezerves karavīru militārajām mācībām Nacionālo bruņoto spēku Sauszemes spēku Mehanizētajā kājinieku brigādē Ādažu novadā, Kadagā, LV-2164.

Ar šādām savām darbībām /pers. A/ izdarīja administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts Latvijas APK 200.[1] panta pirmajā daļā.

Par minēto pārkāpumu 2019.gada 20.februārī tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr.PC392103 (lietas 3.lapa).

Uz lietas izskatīšanu /pers. A/ nav ieradies, lai gan par lietas izskatīšanas laiku un vietu viņam paziņots savlaicīgi, likumā noteiktajā kārtībā. Tiesā nav saņemts personas lūgums atlikt lietas izskatīšanu.

Tiesa nekonstatē apstākļus, kas liegtu lietu iztiesāt sakarā ar to, ka uz tiesas sēdi nav ieradies pārkāpējs, jo, pārbaudot lietas materiālus, tiesa konstatēja, ka viņa vaina pilnībā pierādīta ar lietas materiāliem kopumā un savstarpējā saistībā un tiesai nerodas šaubas par viņa vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā. Pie šādiem apstākļiem, ir iespējama administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšana bez pārkāpēja klātbūtnes.

No 2018.gada 9.februāra pavēstes Nr.2/2.14-39/449 par rezerves karavīra iesaukšanu uz militārajām mācībām redzams, ka pamatojoties uz Ministru kabineta 2007.gada 20.novembra noteikumu Nr.779 "Kārtība, kādā rezerves karavīrus un rezervistus reģistrē un uzskaita, rezerves karavīrus iesauc aktīvajā dienestā, kā arī pieprasa un izsniedz informāciju par rezerves karavīriem un rezervistiem" 21. un 22.punktu, saskaņā ar Nacionālo bruņoto spēku komandiera 2017.gada 5.decembra pavēli Nr.25/DV "Par NBS 2018.gada plāna ieviešanu", pārkāpējs tiek iesaukts aktīvajā dienestā uz rezerves karavīru militārajām mācībām NBS Sauszemes spēku Mehanizētajā kājinieku brigādē (plānotas no 20.08.2018. līdz 02.09.2018. (ieskaitot)) un pārkāpējam jāierodas uz rezerves karavīru militārajām mācībām 2018.gada 20.augustā plkst.10.00, Kadagā, Ādažu novadā, LV-2164 (lietas 10.lapa).

Pavēste pārkāpējam nosūtīta likumā noteiktā kārtībā, ierakstītā pasta sūtījumā uz adresi: /adrese A/. Kā redzams no Latvijas pasta Paziņojuma par iekšzemes pasta sūtījuma izsniegšanu, tad /pers. A/ pavēsti nav saņēmis un tā atgriezta atpakaļ iestādei ar norādi beidzies glabāšanās laiks (lietas 11.lapa).

No Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 1., 2. un 3.panta izriet, ka šī likuma mērķis ir panākt, lai ikviena persona būtu sasniedzama tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību un ka personai ir pienākums deklarēt dzīvesvietu. Dzīvesvieta ir jebkura personas brīvi izraudzīta ar nekustamo īpašumu saistīta vieta (ar adresi), kurā persona labprātīgi apmetusies ar tieši vai klusējot izteiktu nodomu tur dzīvot, kurā dzīvot tai ir tiesisks pamats un kuru šī persona atzīst par vietu, kur tā sasniedzama tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību. Savukārt 4.panta pirmā daļa uzliek pienākumu personai dzīvesvietas maiņas gadījumā mēneša laikā, kopš tā pastāvīgi dzīvo jaunajā dzīvesvietā, deklarēt to dzīvesvietas deklarēšanas iestādē.

Paziņošanas likuma 1.pantā norādīts, ka likuma mērķis ir nodrošināt iestādes un privātpersonas publiski tiesiskajās attiecībās savlaicīgu, kvalitatīvu un privātpersonas tiesībām un likumiskajām interesēm atbilstošu dokumentu un informācijas paziņošanu adresātam (turpmāk – dokuments). Savukārt 4.panta pirmajā daļā minēts, ka fiziskajai personai dokumentu paziņo uz deklarētās dzīvesvietas adresi vai deklarācijā norādīto papildu adresi. Adresātam ir pienākums būt sasniedzamam norādītajā adresē. No likuma 8.panta trešās un ceturtās daļas izriet, ka dokuments, kas paziņots kā ierakstīts pasta sūtījums, uzskatāms par paziņotu septītajā dienā pēc tā nodošanas pastā. Ja no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai atpakaļ nosūtīts dokuments, tas pats par sevi neietekmē dokumenta paziņošanas faktu. Prezumpciju, ka dokuments ir paziņots septītajā dienā pēc tā nodošanas pastā vai astotajā dienā no dienas, kad tas iestādē reģistrēts kā nosūtāmais dokuments, adresāts var atspēkot, norādot uz objektīviem apstākļiem, kas neatkarīgi no adresāta gribas bijuši par šķērsli dokumenta saņemšanai norādītajā adresē.

No iepriekš izklāstītajām tiesību normām tiesa secina, ka personai ir pienākums deklarēt savu dzīvesvietu saziņai ar valsts un pašvaldības iestādēm, bet dzīvesvietas maiņas gadījumā ir pienākums mēneša laikā deklarēt jauno adresi. Savukārt, personai, kas atzīstama par rezerves karavīru, ir pienākums ierasties uz militārajām mācībām pavēstē noteiktajā vietā un laikā, bet iestādei – Nacionālo bruņoto spēku rezerves uzskaites struktūrvienībai persona jāinformē vismaz sešus mēnešus pirms plānotajām mācībām, nosūtot pavēsti pa pastu ierakstītā vēstulē. Likumdevējs ir noteicis, ka personai ir pienākums saņemt pavēsti deklarētajā dzīvesvietā, bet, ja tā nav saņēmusi pavēsti kādu personisku apsvērumu dēļ, uzskatāms, ka viņai paziņots septītajā dienā pēc tās nodošanas pastā. Ja persona kā rezerves karavīrs pēc pavēstes nosūtīšanas pa pastu ierakstītā sūtījumā nav ieradusies pavēstē norādītajā vietā un laikā uz militārajām mācībām, viņa ir saucama pie administratīvās atbildības par Latvijas APK 200.[1]panta pirmā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu.

No 2019.gada 20.februāra Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes KPN inspektora virsleitnanta ziņojuma izriet, ka lietvedībā no 2019.gada 6.februāra atrodas administratīvā pārkāpuma lieta ENŽ-003249, par to, ka NBS karavīrs /pers. A/, dzimis /datums/, 2018.gada 20.augustā plkst.10.00, neieradās uz militārajām mācībām NBS Sauszemes spēku Mehanizētajā kājinieku brigādē Ādažu novadā, Kadagā. 2019.gada 11.februārī /pers. A/ uz deklarēto dzīvesvietu /adrese/, tik nosūtīta pavēste Nr.20/16/27-76529 par ierašanos Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Jelgavas iecirknī 16B kabinetā 2019.gada 20.februārī plkst.09.00 pie inspektora A.Požarska uz protokola sastādīšanu. Minētajā laikā un datumā /pers. A/ Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Jelgavas iecirknī neieradās un par neierašanās iemesliem nepaziņoja, līdz ar ko nolēma protokolu sastādīt bez

personas klātbūtnes (lietas 19.lapa).

Izvērtējusi ziņas, kas izriet no 2019.gada 20.februāra administratīvā pārkāpuma protokola Nr.PC392103 un pārējiem administratīvās lietas materiāliem to kopumā un savstarpējā sakarībā tiesa atzīst, ka /pers. A/ ir izdarījis Latvijas APK 200.[1]panta pirmajā daļā paredzēto pārkāpumu un viņa vaina šī pārkāpuma izdarīšanā ir pierādīta.

Militārā dienesta likuma 66.panta pirmā daļa noteic, ka *rezerves karavīru var iesaukt uz kārtējām vai pārbaudes militārajām mācībām Nacionālo bruņoto spēku vienībās. Militāro mācību laiku, vietu un dalībnieku skaitu nosaka aizsardzības ministrs pēc Nacionālo bruņoto spēku komandiera priekšlikuma.*

MK noteikumu Nr.779 noteic 21.punkts (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2018.gada 17.maijam) noteic, ka *par iesaukšanu uz kārtējām vai pārbaudes militārajām mācībām rezerves karavīrus informē vismaz sešus mēnešus pirms plānotajām mācībām, nosūtot pavēsti pa pastu ierakstītā vēstulē vai izsniedzot iesaucamajai personai pret parakstu.*

MK noteikumu Nr.779 noteic 22.punkts noteic, ka *vēstuli un pavēsti sagatavo (noformē) un izsniedz (nosūta) rezerves uzskaites struktūrvienība.*

Saskaņā ar Latvijas APK 200.[1]panta pirmo daļu, par rezerves karavīra neierašanos uz kārtējām vai pārbaudes militārajām mācībām Nacionālo bruņoto spēku rezerves uzskaites struktūrvienības izsniegtajā pavēstē noteiktajā vietā un laikā uzliek naudas sodu līdz 210 euro.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2007.gada 20.novembra noteikumu Nr.779 "Kārtība, kādā rezerves karavīrus un rezervistus reģistrē un uzskaita, rezerves karavīrus iesauc aktīvajā dienestā, kā arī pieprasa un izsniedz informāciju par rezerves karavīriem un rezervistiem" 21. un 22.punktu par iesaukšanu uz kārtējām vai pārbaudes militārajām mācībām rezerves karavīrus informē vismaz sešus mēnešus pirms plānotajām mācībām, nosūtot pavēsti uz oficiālo elektronisko adresi vai, ja pastāv objektīvi šķēršļi oficiālās elektroniskās adreses izmantošanai, nosūtot pavēsti pa pastu ierakstītā vēstulē vai izsniedzot to iesaucamajai personai personīgi pret parakstu. Vēstuli un pavēsti sagatavo (noformē) un izsniedz (nosūta) rezerves uzskaites struktūrvienība.

No lietas materiāliem pievienotās Personu datu pārlūka izdrukas redzams, ka pārkāpēja deklarētā dzīvesvieta ir /adrese/. Līdz ar ko nav pamata uzskatīt, ka pārkāpējam netika paziņots par ierašanos uz militārajām apmācībām (lietas 21.lapa).

Tiesa vērš uzmanību uz to, ka personai ir jābūt sasniedzamai deklarētajā dzīvesvietā.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2007.gada 30.oktobra noteikumu Nr.779 "Kārtība, kādā rezerves karavīrus un rezervistus reģistrē, uzskaita un iesauc aktīvajā dienestā, kā arī pieprasa un izsniedz informāciju par rezerves karavīriem un rezervistiem" 38.punktu par attaisnojošiem rezerves karavīra vai rezervista neierašanās iemesliem mobilizācijas pavēstē norādītajā mobilizācijas punktā atzīstami rezerves karavīru vai rezervistu tieši ietekmējoši nelaimes gadījuma vai dabas stihijas izraisīti apstākļi, ko rakstiski apliecinājusi pašvaldība vai policijas iestāde, kā arī slimība, ko rakstiski apliecinājis ārsts.

Šādus apstākļus attiecībā uz /pers. A/ tiesa nekonstatē.

Izvērtējusi lietas materiālus, lietā esošos pierādījumus – Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba Mobilizācijas un Rekrutēšanas pārvaldes priekšnieka pavēsti, 2018.gada 27.martā nosūtīto informatīvo vēstuli, Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba Mobilizācijas un Rekrutēšanas pārvaldes priekšnieka sniegto informāciju un pārējos lietas materiālos to savstarpējā sakarībā, tiesa secina, ka /pers. A/ darbības satur Latvijas APK 200.[1]panta pirmajā daļā norādītā administratīva pārkāpuma sastāvu un viņa vaina šī pārkāpuma izdarīšanā ir pierādīta.

Nacionālie bruņotie spēki ir ievērojuši MK noteikumos Nr.779 noteikto paziņojuma un pavēstes nosūtīšanas laiku un veidu.

Saskaņā ar Latvijas APK 32.pantu, nosakot sodu, tiek ņemts vērā izdarītā pārkāpuma raksturs, pārkāpēja personība, viņa vainas pakāpe un mantiskais stāvoklis, atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi, attieksme pret izdarīto.

Saskaņā ar Latvijas APK 33. un 34.pantu, tiesa nekonstatē pārkāpēja atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

Pārbaudot pārkāpēja personību, konstatēts, ka viņa deklarētā un faktiskā dzīvesvieta ir: /adrese/ (lietas 21.lapa).

Pie soda noteikšanas tiek ņemts vērā, ka izdarītais pārkāpums apdraud valstī noteikto pārvaldes kārtību.

Tiesa atzīst, ka soda mērķi, audzināt personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai pārkāpējs neizdarītu jaunus pārkāpumus, šajā gadījumā var panākt, piemērojot naudas sodu, kas turklāt ir vienīgais soda veids par izdarīto pārkāpumu.

Saskaņā ar Latvijas APK 299.pantu, naudas sods jāsamaksā ne vēlāk kā 30 dienu laikā no dienas, kad izsniegts lēmums par naudas soda uzlikšanu, bet ja šāds lēmums pārsūdzēts vai iesniegts protests par to, ne vēlāk kā trīsdesmit dienu laikā no dienas, kad paziņots, ka sūdzība vai protests noraidīts, un maksājumu apliecinošs dokuments jāiesniedz Rīgas rajona tiesā vai jānosūta pa pastu. Ja uzliktais naudas sods netiek samaksāts Latvijas APK 299.pantā noteiktajā termiņā, spriedums par administratīvā soda uzlikšanu, saskaņā ar Latvijas APK 296.pantu tiks nodots piespiedu izpildei tiesu izpildītājam.

Saskaņā ar Latvijas APK 289.[16]pantu, tiesa

nosprieda

sodīt /pers. A/ par Latvijas APK 200.[1]panta pirmajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu ar **naudas sodu 20 *euro*.**

Saskaņā ar Latvijas APK 299.pantu, naudas sods jāsamaksā ne vēlāk kā 30 dienu laikā no dienas, kad izsniegts nolēmums par naudas soda uzlikšanu, bet, ja šāds lēmums pārsūdzēts vai iesniegts protests par to, ne vēlāk kā trīsdesmit dienu laikā no dienas, kad paziņots, ka sūdzība vai protests noraidīts. Naudas sods ieskaitāms rēķinā: Valsts kase, reģ.Nr.NMR90000050138, konta Nr.LV34TREL1060191011100, saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC Kods: TRELLV22, mērķis, personas dati, administratīvā pārkāpuma protokola numurs PC392103 un maksājumu apliecinošs dokuments jāiesniedz Rīgas rajona tiesā.

Saskaņā ar Latvijas APK 296.pantu, ja spriedums par administratīvā soda uzlikšanu nav izpildīts labprātīgi, mēneša laikā pēc šajā kodeksā labprātīgai izpildei paredzētā termiņa notecējuma spriedumu par administratīvā soda uzlikšanu nodod izpildinstitūcijai.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā 10 (desmit) darba dienu laikā no pilna sprieduma paziņošanas dienas tiesā, sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Rīgas rajona tiesas tiesnese I.Biteniece